

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 decembrie 2013

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Elena Covalenco, Vladimir Timofti, Nicolae Gordilă, Ghenadie Nicolaev,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013 în cauza penală privindu-l pe

Cojocaru Serghei Nicolae, născut la 14 iulie 1990, originar și domiciliat în s.Cățăleni, r-nul Hîncești.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 02.11.2012 pînă la 26.03.2013,

instanța de apel de la 18.04.2013 pînă la 29.05.2013,

instanța de recurs de la 17.09.2013 pînă la 24.12.2013.

Procedura de citare legal îndeplinită.

S-au prezentat:

Procurorul Crijanovschi Sergiu, care a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Avocatul Istrati Ion în numele inculpatului și inculpatul Cojocaru Serghei, care s-au pronunțat pentru respingerea recursului.

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 26 martie 2013, procesul penal de învinuire a lui Cojocaru Serghei în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin.(1) Cod penal a fost încetat, pe motiv că fapta lui constituie o contravenție.

Totodată, Cojocaru Serghei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.78 alin.(2) Cod contravențional, și deoarece a expirat termenul de prescripție a răspunderii contravenționale nu i s-a aplicat sancțiune.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea de la Cojocaru Serghei în beneficiul lui Pisarencu Rodion a prejudiciului moral în sumă de 5000 lei, iar în partea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat că Cojocaru Serghei, la 02 octombrie 2012, aproximativ la ora 20.30, aflîndu-se în s.Cățeleni, r-nul Hîncești, în fața barului „Romanciuc Alexandru”, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul de a-i cauza lui Pisarencu Rodion dureri fizice, i-a aplicat acestuia o lovitură cu capul în față și cu cuțitul în regiunea gîtului cauzîndu-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.241/D din 12.10.2012, vătămări corporale neînsemnate sub formă de plagă înțepată a regiunii submandibulară pe stînga.

În motivarea soluției date instanța a invocat că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin.(1) Cod penal, ci constituie o

contravenție prevăzută de art.78 alin.(2) Cod contravențional, deoarece în acțiunile acestuia lipsește latura subiectivă a infracțiunii - intenția directă, fiind constatat că S.Cojocaru nu a avut intenția de a-l lipsi de viață pe R.Pisarencu, ci doar i-a aplicat o lovitură cu capul în față, și, dorind să-l apuce de umăr, l-a atins cu cuțitul, în rezultatul cărui fapt ultimul s-a ales cu vătămări corporale neînsemnate. Astfel, din probele prezentate în sprijinul învinuirii, și anume declarațiile părții vătămate, a martorilor I.Crețu, D.Crețu și A.Bunduchi, raportul de expertiză medico-legală, nu rezultă intenția lui S.Cojocaru de a-l omorî pe R.Pisarencu.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către acuzatorul de stat și partea vătămată R.Pisarencu, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art.27, 145 alin.(1) Cod penal la 8 ani închisoare și admisă integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, argumentînd că instanța incorect a reîncadrat acțiunile inculpatului în prevederile art.78 alin.(2) Cod contravențional, deoarece în cauză au fost acumulate suficiente probe ce dovedesc vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunii incriminate, pe care instanța nu le-a apreciat în mod corespunzător, și anume declarațiile părții vătămate R.Pisarencu, a martorilor I.Crețu și D.Crețu date la urmărirea penală, procesele-verbale de cercetare la fața locului din 03.10.2012 și raportul de expertiză medico-legală nr.241/D din 12.10.2012; instanța urma să aprecieze critic declarațiile inculpatului, deoarece acestea vin în contradicție cu probele enumerate mai sus, din care rezultă că între inculpat și partea vătămată au existat relații ostile formate cu mult timp în urmă pînă la data săvîrșirii infracțiunii, și inculpatul a avut motiv direct de răzbunare;

- partea vătămată, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat conform învinuirii înaintate, fiindu-i stabilită o pedeapsă privativă de libertate, cu admiterea integrală a acțiunii civile, invocînd că acesta a acționat cu intenție împotriva sa, dorind să-l omoare și acesta își dădea seama de acțiunile sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de acuzatorul de stat și partea vătămată R.Pisarencu.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, analizînd amplu și obiectiv probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, corect și motivat a respins probele aduse în acuzarea lui S.Cojocaru adoptînd o soluție temeinică și bazată pe lege.

Totodată, instanța analizînd declarațiile inculpatului, a părții vătămate, a martorilor D.Crețu, I.Crețu, A.Bunduchi și P.Coșlan, precum și actele cauzei, a ajuns la concluzia că nu poate fi reținută în sarcina lui S.Cojocaru săvîrșirea tentativei de omor, conform învinuirii înaintate, deoarece de către acuzare nu au fost prezentate probe în susținerea acestei învinuirii, iar natura, caracterul loviturilor și consecințele cauzate - vătămările corporale neînsemnate, dovedesc lipsa intenției acestuia de a-l lipsi de viață pe R.Pisarencu.

În acest aspect, instanța de apel a reținut declarațiile părții vătămate, care a afirmat că dînsul nu a avut frică de S.Cojocaru, s-a speriat doar după ce a fost lovit și a fugit, a martorilor I.Crețu și D.Crețu, care au lămurit că după ce R.Pisarencu a fugit, inculpatul a plecat acasă și nimeni din cei prezenți nu au auzit ca acesta din urmă să-l fi amenințat pe R.Pisarencu cu moartea și nu au văzut ca el să întreprindă măsuri în vederea realizării acestei intenții, iar versiunea părții vătămate, precum că inculpatul l-a amenințat cu moartea, a fost înaintată de către aceasta abia în prima instanță.

Reieșind din aceste circumstanțe instanța a conchis că prima instanță corect a constatat că fapta lui S.Cojocaru nu constituie o infracțiune, ci o contravenție prevăzută de art.78 alin.(2) Cod contravențional.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul D.Tăut care, invocând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că probele administrate în cauză confirmă vinovăția lui S.Cojocaru în săvârșirea infracțiunii incriminate, și anume declarațiile: - părții vătămate, care a relatat că după ce inculpatul l-a întrebat referitor la conflictul pe care l-a avut anterior cu fratele acestuia Victor, l-a amenințat că îl va taia, lovindu-l cu capul în față și cu cuțitul în regiunea gâtului; - ale martorului I.Crețu, care a confirmat că în seara cu pricina între inculpat și partea vătămată s-a iscat o ceartă, inculpatul îi reproșa acestuia de ce l-a bătut pe fratele său; - ale martorului D.Crețu, care a mai concretizat că primul de la fața locului a fugit partea vătămată, iar din urma lui și inculpatul; instanța respingând argumentele acuzării nu a reținut relațiile ostile existente anterior între inculpat și partea vătămată, care avea motiv direct să se răzbune pe R.Pisarencu, și neîntemeiat a constatat lipsa intenției lui S.Cojocaru de a cauza moartea acestuia, astfel, instanța de apel nu a apreciat probele administrate în cadrul urmăririi și neîntemeiat a menținut sentința de încetare a procesului penal.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Fiecare probă, cu respectarea art.101 Cod de procedură penală, urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Aceste prevederi ale legii procesuale nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului și pripit s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La examinarea probelor care confirmă sau infirmă vinovăția persoanei, instanța de judecată urmează să argumenteze în hotărâre motivele admiterii sau respingerii probelor, atât de învinuire, cât și de apărare, și este obligată să aprecieze toate probele examinate în ședință, indiferent de faptul dacă sînt cuprinse în dosar sau au fost prezentate de părți în ședința de judecată.

Din conținutul apelurilor declarate de partea acuzării rezultă că, acuzarea consideră vina inculpatului pe deplin dovedită prin declarațiile inițiale ale acestuia, ale părții vătămate și martorilor I.Crețu și D.Crețu date pe parcursul urmăririi penale, și alte materiale ale dosarului, considerînd că instanța, recunoscîndu-l pe S.Cojocaru vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art.78 Cod contravențional, la emiterea sentinței, urma să analizeze toate probele prezentate în confirmarea învinuirii și să le aprecieze în ansamblu.

Însă, instanța de apel, judecînd apelurile, nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate de partea acuzării, în acest sens, limitîndu-se la o analiză generală a probelor, indicînd în hotărâre că, în ședința de judecată inculpatul nu a recunoscut învinuirea ce i-a fost imputată, nici martorii I.Crețu și D.Crețu nu au confirmat vinovăția acestuia, lămurind că după ce R.Pisarencu a fugit, inculpatul a plecat acasă, iar partea vătămată a declarat că nu s-a speriat de inculpat și doar după ce a fost lovit a fugit.

Prin urmare, instanța de apel a reținut doar declarațiile inculpatului și a martorilor date în ședința de judecată, fără a examina și aprecia toate probele cauzei penale, nu numai declarațiile inculpatului, a părții vătămate și ale martorilor date în ședința de judecată, dar și cele depuse în cadrul urmăririi penale, la care a făcut referire partea acuzării.

Astfel, adoptând decizia de respingere a apelurilor declarate în cauză, instanța de apel a făcut o selectare a probelor din dosar și, în așa mod, a tras concluzia pripită că fapta acestuia constituie o contravenție. La fel, instanța, ajungând la concluzia că în cauză nu a fost dovedită intenția inculpatului la omorul părții vătămate, care se săvârșește numai cu intenție directă, adică atunci când făptuitorul își dă seama că atentează la viața altei persoane, prevede că fapta lui conține posibilitatea reală a survenirii morții și dorește ca moartea să se producă, dar sfârșitul letal nu a survenit, urma să verifice care au fost circumstanțele neatingerii scopului de către inculpat – lipsirea de viață a părții vătămate, ce nu au depins de voința lui. Iar în cazul în care instanța de apel nu va constata aceste motive, urmează să verifice dacă în acțiunile acestuia persistă elementele constitutive ale altor norme penale.

Prin urmare, reieșind din cele menționate, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 alin.(2) și 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărîre nemotivată.

Avînd în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel, urmează să țină seama de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și să adopte o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.(2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Tăut Dorina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2013 în cauza penală în privința lui Cojocar Serghei și dispune rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Decizia pronunțată în ședință publică la 21 ianuarie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Vladimir Timofti

Nicolae Godilă

Ghenadie Nicolaev